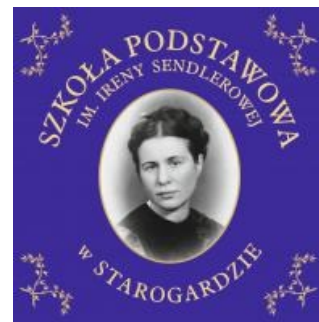

„Co w szkole piszczy”

Rok: 2022, Nr 1/2022

Data wydania:
styczeń 2022

Ważne tematy:

- ☺ Przywitaliśmy Nowy Rok
- ☺ Zbieramy dla WOŚP
- ☺ Dzień Babci i Dziadka
- ☺ Nietypowe święta w lutym
- ☺ Dzień bez opakowań foliowych
- ☺ Dlaczego zimą jesteśmy smutniejsi niż latem
- ☺ Domowe sposoby wspierające odporność
- ☺ Co w sporcie piszczy
- ☺ Bezpieczne Ferie 2022
- ☺ Kącik rozrywki

Redakcja

*Co nam niesiesz Nowy Roku,
Kiedy biała zima wokół?
- Niosę śniegu całe mnóstwo
I lodowe srebrne lustro.
- I co jeszcze w worku chowasz?
- Mam na wiosnę liście nowe,
Niebo w chmurkach i jaskółkach,
Piękny rower na dwóch kółkach...
- A co dla nas masz na lato?
- Mam ogrody pełne kwiatów...
- I co jeszcze?
- Mam na jesień mgły i deszcze,
Parasolki, peleryny...
Potem znowu srebra zimy. Oprócz
tego, każdy może znaleźć uśmiech
w moim worze!*

2022

Przywitaliśmy Nowy Rok 2022

„Co robisz w sylwestra?” – to chyba najczęściej zadawane pytanie pod koniec grudnia. Niektórzy planują powitanie nowego roku jeszcze w listopadzie lub wcześniej, inni czekają z podjęciem decyzji (lub na zaproszenie) do ostatniej chwili. 31 grudnia, jak co roku, w wielu miastach na całym świecie odbędą się huczne imprezy plenerowe. Jedną z najbardziej znanych jest organizowana na Times Square w Nowym Jorku. Sylwestra można spędzać na wiele sposób, a przyjęcie to tylko jeden z pomysłów. Od kilku lat na popularności zyskują inne, alternatywne propozycje. Na przykład sylwestrowy maraton filmowy w kinie, tematyczne warsztaty czy rekolekcje w milczeniu.

przeszłość, jak i przyszłość. Trudno o lepszą personifikację pożegnania przeszłości i wkroczenia w nową, lepszą przyszłość.

chrztu frankońskiego wojownika Clovisa. Od tego wydarzenia musujący trunek coraz częściej uświetniał różne uroczystości.

Nowy Rok w starożytności

Tradycja zegnania starego roku i witania nowego może wydawać się stara jak świat, ale kiedyś przecież musiała się zacząć. Kiedy? Najstarsze dowody historyczne wskazują na Mezopotamię 2 tys. lat temu. Nowy rok zaczynał się wówczas w połowie marca podczas równonocy wiosennej. Wtedy właśnie starożytne ludy rozpoczynały trwający 11 dni festiwal. Zabawie towarzyszyły religijne rytuały cześć boga Marduka i bogini Tiamat. W tym czasie koronowano też nowego króla lub przedłużano panowanie obecnego.

Z marca do stycznia

Można więc powiedzieć, że ludzie od zawsze chętnie celebrowali początek nowego roku. Jednak dopiero setki lat później ustalono, że święto to będzie obchodzone 1 stycznia. Początkowo kalendarz rzymski opierał się na cyklu księżycowym, co oznaczało, że nowy rok rozpoczynał się w marcu. Dopiero grecki astronom Sosigenes z Aleksandrii przekonał Juliusza Cezara do śledzenia cyklu słonecznego. Tak też doszło do reformy i od 46 r. p.n.e. rzymianie zaczęli obchodzić nowy rok w styczniu – miesiącu nazwanym na cześć boga Janusa. Miał on dwie twarze i mógł jednocześnie patrzeć, zarówno w

Początki noworocznych tradycji

Na przestrzeni wieków noworoczne tradycje ewoluowały. Obecnie jednym z nieodłącznych elementów sylwestrowych imprez są fajerwerki. Zwyczaj ten wzbudza kontrowersje zwłaszcza wśród obrońców praw zwierząt, którzy co roku apelują, że czworonogi boją się wybuchających petard. Pierwotnie fajerwerki miały jednak odstraszać nie zwierzęta, a złe duchy. W wielu kulturach ludzie uderzają w bębny, żeby przepędzić zagrożenie, również to niewidzialne. Takie też przeznaczenie nadano fajerwerkowi wynalezionemu w VII wieku w Chinach. Chińczycy wierzyli, że okres przejścia między latami może być okazją dla sił nieczystych do zaatakowania. Od tamtej pory zwyczaj odpalania fajerwerków rozprzestrzenił się na całym świecie i dziś raczej mało kto, widzi w tym głębsze znaczenie. Jedno się nie zmieniło – najbardziej spektakularne pokazy fajerwerk zobaczymy w Chinach. Wielu ludzi nie wyobraża sobie sylwestrowej zabawy bez lampki szampana o północy. Z bąbelkami najpierw świętowali chrześcijanie. W 496 r. n.e. słynne wino z francuskiej Szampanii zostało użyte podczas

– Można było „ochrzcić statek” bez księdza, na przykład, używając „wody święconej” szampana – tłumaczy Kolleen Guy, profesor historii na Uniwersytecie Teksaszkim w San Antonio. Szampan zyskał na popularności po rewolucji francuskiej, kiedy wzrost klasy średniej zwiększył grono potencjalnych nabywców trunku. Producenci zaczęli też polecać bąbelki nie tylko na huczne uroczystości, ale też celebrować w rodzinnym gronie.

I wreszcie: **postanowienia noworoczne**. Już w starożytnej Babilonii obywatele deklarowali obietnice poprawy podczas marcowego festiwalu. Deklaracje były składane w obecności króla. Rzymianie również mieli zwyczaj składania przysięgi wierności cesarzowi w marcu, kiedy zaczynał się ich nowy rok. Z kolei w kościele metodystów do lat 40. XVIII wieku 31 grudnia odprawiano specjalne nabożeństwa, podczas których wierni mogli podsumować kończący się rok i zawierzyć Bogu kolejny. Dopiero później postanowienia noworoczne przybrały formę samodoskonalenia.

Szczęśliwego Nowego Roku

Zbieramy dla WOŚP

Z radością informuję, że Szkoła Podstawowa im. Ireny Sendlerowej w Starogardzie po raz kolejny przyłączyła się do akcji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. W tym roku gramy dla dziecięcej okulistyki, dla zapewnienia najwyższych standardów diagnostyki i leczenia wzroku u dzieci. Zbiórka będzie trwała do 28 stycznia 2022 r.

Puszka stacjonarna znajduje się w Punkcie Przedszkolnym.

Oczywiście posiadamy serduszką WOŚP, którymi będziemy obdarowywać darczyńców.

Pamiętajmy, że dobro powraca, więc dzielimy się nim. Liczy się każda złotówka

Finał WOŚP to jednodniowa zbiórka publiczna, organizowana przez Fundację Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. Od wielu lat Finałom WOŚP towarzyszą także akcje internetowe i wydarzenia zamknięte, które rozpoczynają się już na początku grudnia.

Chcemy być blisko Was, więc w finałową niedzielę zawsze zapraszamy Was przed ekrany telewizorów i komputerów, ponieważ przez cały dzień opowiadamy o efektach naszych działań w transmisji telewizyjnej i internetowej. Równocześnie w całej Polsce odbywa się największa w Polsce zbiórka publiczna. Około 120 tysięcy wolontariuszy w około 1700 sztabach zbiera pieniądze do tradycyjnych tekturowych puszek, a w Internecie odbywają się setki internetowych zbiórek i aukcji

na naszą rzecz. Zbieramy nie tylko w Polsce, ale także na całym świecie. O godzinie 20:00 w finałową niedzielę zapraszamy wszystkich do udziału w happeningu pt. "Świąteczko do Nieba".

W tej jednej chwili prosimy wszystkich, którym bliskie są idee WOŚP, o wystanie w stronę nieba, czyli w kierunku Dobrych Aniołów, świąteczka w postaci np. zapalanej zapałki, świeczki, pochodni czy sztucznych ogni.

Przez cały dzień w finałowym studiu trwa Licytacja Najbardziej Hojnych Darczyńców (popularnie zwana licytacją Złotych Serduszek). Kulminacyjny moment, czyli Licytacja Najbardziej Hojnych Darczyńców, w której główną nagrodą jest Złote Serduszek nr 1, zaczyna się około godziny 23.00. Po północy podajemy wstępne, szacunkowe wyniki naszej zbiórki. Ostateczny wynik Finału ogła-

szamy na początku kwietnia. Podczas trwania Finału dokładnie rozliczamy nasze poprzednie zakupy i przede wszystkim dokładnie tłumaczymy cel naszej aktualnej zbiórki. Warszawskie studio tego dnia odwiedza kilka tysięcy osób a jeszcze więcej łączy się z nami za pomocą transmisji telewizyjnej i internetowej. Występujący tego dnia artyści proszeni są, aby nie pobierali żadnych honorariów. Staramy się, aby jak najwięcej wydarzeń na rzecz Finału z odbywało się bez ponoszenia kosztów.

W ciągu 29. Finałów WOŚP Orkiestra zebrała i wydała na wsparcie polskiej medycyny sumę ponad 1,5 mld PLN i kupiła ponad 67 300 urządzeń.

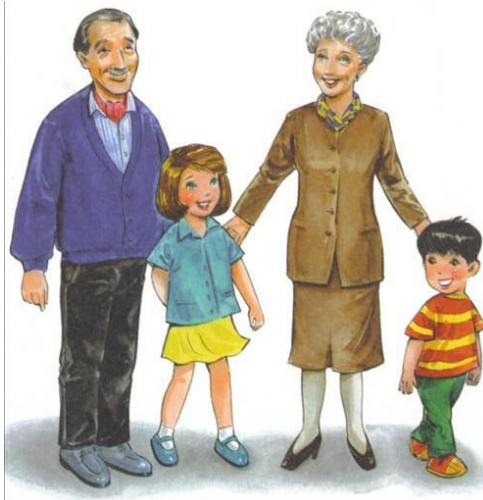
DZIEŃ BABCI I DZIADKA

Dzień Babci, jak sama nazwa wskazuje, poświęcony jest wszystkim babciom. W Polsce obchodzi się go 21 stycznia. W Hiszpanii święto to przypada na 26 lipca, zaś we Francji ma charakter ruchomy i przypada w marcu. Podobne święta obchodzi się w wielu innych krajach świata, choć nie zawsze pod tą samą nazwą. W państwach anglosaskich funkcjonuje tak zwany Narodowy Dzień Dziadków, który w Wielkiej Brytanii wypada w pierwszą niedzielę października, a w Stanach Zjednoczonych i w Kanadzie we wrześniu (w niedzielę po Święcie Pracy). Z kolei w Japonii 14 września obchodzi się Dzień Szacunku dla Starszych. Dzień Babci łączy się w naturalny sposób z Dniem Dziadka, przypadającym 22 stycznia. Dzień Babci, choć może wydawać się już wiekową tradycją, został ustanowiony stosunkowo niedawno, to znaczy w drugiej połowie XX wieku. W Polsce pierwsze pomysły wprowadzenia święta pojawiły się w latach 60. W popularnych czasopiśmie, takich jak „Kobieta i Życie”, „Express Poznański” i „Express Wieczorny”. Do popularyzacji święta przyczynił się również poznański występ wiekowej aktorki Mieczysławy Ćwiklińskiej, która 21 stycznia 1965 roku obchodziła 85 urodziny i publicznie przyjęła z tej

okazji życzenia w „Dniu Babci”. Ostatecznie święto ustanowiono w 1966 roku. W Stanach Zjednoczonych podobny dzień został zatwierdzony przez Kongres w 1978 roku. Dzień Babci to jedno z najbardziej ciepłych i rodzinnych świąt. Dla wielu osób babcia to osoba wyjątkowa, obdarzająca wnuczęta szczerą miłością, zawsze służąca radą i pomocą. Z tego powodu babcie cieszą się wielkim szacunkiem. W Polsce Dzień Babci świętuje się nie tylko w domach, ale również w szkołach i innych instytucjach, gdzie odbywają się uroczyste akademie z wierszami i piosenkami z udziałem najmłodszych. Małe dzieci

często przygotowują dla ukochanych babć laurki, a starsze obdarowują je drobnymi prezentami.

Dzień Dziadka - rodzinne, świeckie święto, obchodzone w Polsce 22 stycznia w celu uhonorowania dziadków. Przyjęło się, że w ten dzień wnuki składają życzenia swoim dziadkom. Święto do Polski zostało przeniesione prawdopodobnie z Ameryki w latach osiemdziesiątych XX wieku i stopniowo stawało się coraz popularniejsze.

Nietypowe Święta W Lutym

01.02-Dzień Bezpiecznego Internetu

05.02-Światowy Dzień Nutelli

09.02-Dzień Pizzy

10.02-Dzień Parasolki

11.02-TŁUSTY CZWARTEK

13.02-Dzień radia

14.02-WALENTYNKI

15.02-Światowy Dzień Wieloryba

16.02-Dzień Listonosza

17.02-Światowy Dzień kota

22.02-Dzień Harcerza

26.02-Dzień Dinozaura

27.02-Dzień Niedźwiedzia Polarnego

28.02-Dzień Naleśnika

Dzień bez opakowań foliowych

- 23 stycznia,
- Opakowania z plastiku rozkładają się od 100 do 500- 600 lat,
- W ciągu jednej minuty na świecie zużywanych jest ok. 1 000 000 torebek foliowych,
- 80% odpadów trafiających do mórz to plastik,
- Przez foliówki duży procent zwierząt, szczególnie morskich, ginie w skutek zatrucia (ponad milion),
- Coraz więcej ludzi zamienia jednorazówki na torby wielokrotnego użytku,
- 96% Polaków zaczęło segregować śmieci.

1. Teraz na dnie oceanów znajduje się ponad 5 bilionów śmieci ważących razem 270 tysięcy ton
2. Szacuje się, że Amerykanie rocznie zużywają 100 miliardów siatek foliowych.
3. Ostatnie badania pokazują, że na całej kuli ziemskiej nie znaleziono plaży bez ułamka plastikowych odpadów.
4. Co sekundę do mórz i oceanów wpada 250 kilogramów śmieci.

Fakty na temat plastiku:

1. Szacuje się, że człowiek wyrzuca ok. 31 kg plastiku w ciągu roku.
2. Według badań podczas ostatnich dziesięciu lat zostało wyprodukowane więcej plastiku niż w ciągu ostatnich stu lat.
3. 50% zużywanego plastiku zostało użyte tylko jeden raz.
4. W każdym roku zostaje wyrzuconych tyle odpadów, ile wystarczyłoby na opasanie całej naszej planety nawet około cztery razy.
5. W tym momencie zostaje odzyskanych tylko 5% produkowanego przez nas plastiku.

Dlaczego zimą jesteśmy smutniejsi niż latem?

Większość ludzi odczuwa znaczny spadek nastroju w miesiącach zimowych. Nie ma co się dziwić - krótkie dni i mróz uniemożliwiający jakiegokolwiek aktywności na świeżym powietrzu potrafi przybić niejedną osobę. Nie jest to jednak zwykła fanaberia i nasz organizm również ma duży wpływ na to, jak się czujemy. Brak światła słonecznego często doprowadza do niedoboru witaminy D, serotoniny oraz dopaminy, co skutkuje apatią oraz przygnębieniem. Czas zimy ma także wpływ na inną ważną w naszym organizmie substancję, której wydzielanie uzależnione jest od ilości światła. To melatonina, zwana hormonem snu. Jej poziom rośnie, gdy robi się ciemno, dlatego chce

nam się spać. Na takową chandrę kobiety zapadają 4 razy częściej, niż mężczyźni, jednak obie płcie powinny zadbać o równowagę wita-

min i hormonów w swoim organizmie. Zimą organizm może cierpieć na niedobory witamin i minerałów. Jeżeli zmiana nawyków żywieniowych nie przyniesie pożądanych

rezultatów, w niwelowaniu braków mikroelementów pomocne okażą się suplementy diety. Trzeba jednak korzystać z nich z rozważą. Po co warto sięgnąć?

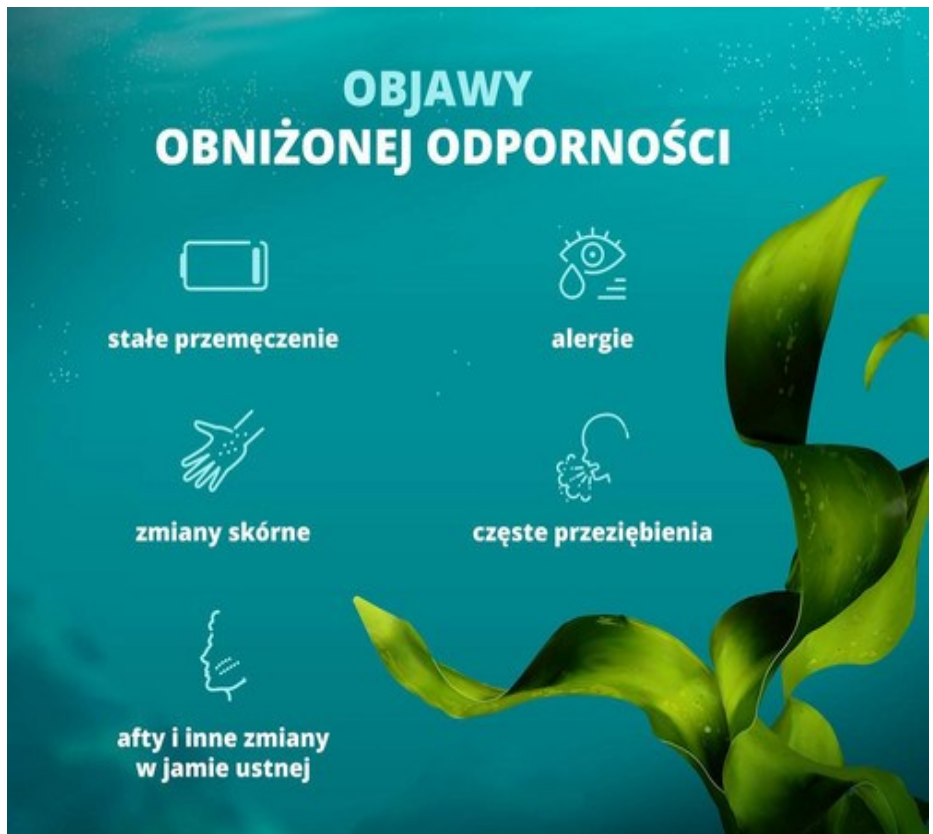
W okresie zimowym szczególnie dobrze sprawdzają się preparaty zawierające witaminę D3 oraz tran. Wzmacniają one odporność organizmu. Warto również sięgnąć po suplementy z magnezem. To ważny składnik, który nie tylko sprzyja poprawie samopoczucia, ale również warunkuje dostawę energii do komórek organizmu. Zimą właściwość ta nabiera szczególnego znaczenia.

Domowe sposoby wspierające odporność

Tradycyjnymi metodami podnoszenia odporności jest świeży czosnek i cebula, a ponadczasowa herbata z cytryną i rozgrzewającym imbirem podbija nasze serca po długich jesiennych spacerach. • Czosnek ma dobroczynne działanie na ludzki organizm. Przy regularnym spożywaniu może nas skutecznie uchronić przed wystąpieniem objawów choroby. Bogaty m. in. w białka, węglowodany, witaminy C i PP oraz allicynę, która ma działanie bakteriobójcze, leczy drogi oddechowe, działa wzmacniająco oraz przeciwbólowo. Można go stosować przy przeziębieniu, bólach głowy czy chorobach układu oddechowego. Cebula bogata jest w wiele cennych składników odżywczych. Sok z cebuli, np. Alcep to w rzeczywistości nie tylko syrop na kaszel, ale również preparat o działaniu antybiotycznym niszczący bakterie wywołujące infekcje. • Miód jest jednym z najlepszych leków, które daje nam natura, często dodawany do herbaty w okresie przeziębienia, ma działanie wzmacniające i przeciwbakteryjne, łagodzi ból gardła i ułatwia odkrztuszanie. Znajdują się w nim cenne witaminy szczególnie z grupy B, minerały i enzymy. Warto łącznie z miodem stosować cytrynę, która jest źródłem witaminy C. Witamina ta ma działanie uodporniające, przeciwutleniające, uak-

tywnia kwas foliowy, obniża cholesterol, wspomaga wydalanie alkoholu z organizmu. • Kolejnym niezawodnym pomocnikiem w walce z chorobami jest imbir. Od lat używany do większości receptur na wzmocnienie odporności. Obniża gorączkę, rozgrzewa, łagodzi ka-

szel i również działa antybakteryjnie. Świeży imbir po obraniu ze skórki można dodawać do warzyw, zup, ciast, konfitur i herbaty.

Cristiano Ronaldo skradł show Lewandowskiemu?

Cristiano Ronaldo dostał specjalną nagrodę na gali FIFA The Best. - To dla mnie wielki przywilej - nie ukrywał po wręczeniu wyróżnienia Portugalczyk. Czy nagroda dla Ronaldo w

praktyce nie przyćmiła nieco wręczenia trofeum dla najlepszego piłkarza, jakim został Robert Lewandowski?

Cristiano Ronaldo niespodziewanie "skradł show" innym nagrodzonym na gali FIFA The Best. Choć to Robert Lewandowski został wybrany najlepszym piłkarzem 2021 roku, Portugalczyk pojawił się osobiście na gali, by odebrać nagrodę specjalną.

- Wygranie nagrody FIFA Special Best Award to dla mnie niesamowity honor i wielki przywilej - podkreślił Portugalczyk po wydaniu, w swoim wpisie na Instagramie. - Fakt, że tak istotna instytucja doceniła mnie jako topowego strzelca w historii rozgrywek FIFA jest dla mnie ukoronowaniem indywidualnych osiągnięć w historii reprezentowania mojego ukochanego kraju - napisał Ronaldo.

Bezpieczne Ferie 2022

Już niedługo ferie zimowe! Chyba każdy z nas już nie może doczekać się ferii. **Całe dwa tygodnie pewnie już zaplanowane.** Niektórzy gdzieś wyjeżdżają, a inni zostają w domu. Przede wszystkim ferie muszą być bezpieczne. Każdy z nas powinien na siebie uważać i zapamiętać jeszcze parę ważnych zasad:

- Nie zjeżdżajmy na sankach w pobliżu drogi,
- Nie doczepiajmy sanek do samochodu,
- Rzucając się śnieżkami nie łączmy miękkiego śniegu z kawałkami lodu czy kamieni oraz nie celujmy w twarz drugiej osoby,
- Na łyżwach jeździmy tylko na lodowisku,
- Nie strącamy zwisających z dachów sopli,
- Bądźmy widoczni na drodze - nie zapominajcie o odblaskach,
- Ubierajmy się ciepło!

Przestrzegając tych zasadach odpoczniesz, będziesz dobrze się bawił i realizował swoje zainteresowania. **Życzę wszystkim udanych i bezpiecznych ferii.** Niech każdy cieszy się wolnym czasem, bez nauki. A po ferii wracamy do szkoły z głową pełną niezapomnianych wrażeń, z werwą do dalszej nauki.

Ferie są po to, aby wypocząć, bawić się czy nawet realizować swoje zainteresowania, na które w czasie nauki nie mamy czasu. Jeśli jedziesz na zimowisko - to wspaniale. Poznasz wiele ciekawych miejsc, nowe koleżanki i kolegów. Opiekunowie zapewnią Ci wiele atrakcji oraz bezpieczeństwo. Słuchaj ich i nie oddalaj się z miejsca zabawy bez ich wiedzy. Wrócisz do domu z głową pełną niezapomnianych wrażeń.

Nie wyjeżdżasz na zimowisko? - To też dobrze. Twoje otoczenie i Twój dom, także są ciekawe. Będziesz miał co robić. Czasami jednak zostaniesz sam w domu. Dla własnego bezpieczeństwa zamknij drzwi od wewnątrz. **W czasie nieobecności rodziców albo opiekunów nie wpuszczaj nikogo do mieszkania.** Bez względu na to, za kogo się podaje (np. policjanta, listonosza czy nawet znajomego rodziców). Nie otwieraj drzwi, nawet wtedy, aby sprawdzić, czy osoba pukająca już odeszła.

Oto kilka zasad, które należy przestrzegać:

1. Do uprawiania sportów zimowych wybieraj zawsze odpowiednie miejsca,
2. Wychodząc na zewnątrz pamiętaj o ubraniu stosownym do pogody
3. Pamiętaj o numerach alarmowych, w razie niebezpieczeństwa korzystaj z nich!

997 - policja
998 - straż pożarna
999 - pogotowie ratunkowe
112 - centrum powiadomienia ratunkowego

4. Informuj opiekunów o miejscu do którego masz zamiar się udać, oraz o której godzinie wrócisz na obiad,
5. **KLUCZE** do mieszkania chowaj pod ubraniem,
6. **NIE** podawaj nikomu swojego miejsca zamieszkania,
7. **NIE** opowiadaj o wyposażeniu domu i zasobach majątkowych rodziny,
8. **NIE** ufaj osobom obcym,
9. **NIE** bierz od innych proponowanych słodczy,
10. **NIE** korzystaj z ich zaproszeń na spacer lub do domu,
11. **NIE** wsiadaj z nieznanymi do samochodu,
12. **BAW** się w miejscach do tego przeznaczonych.

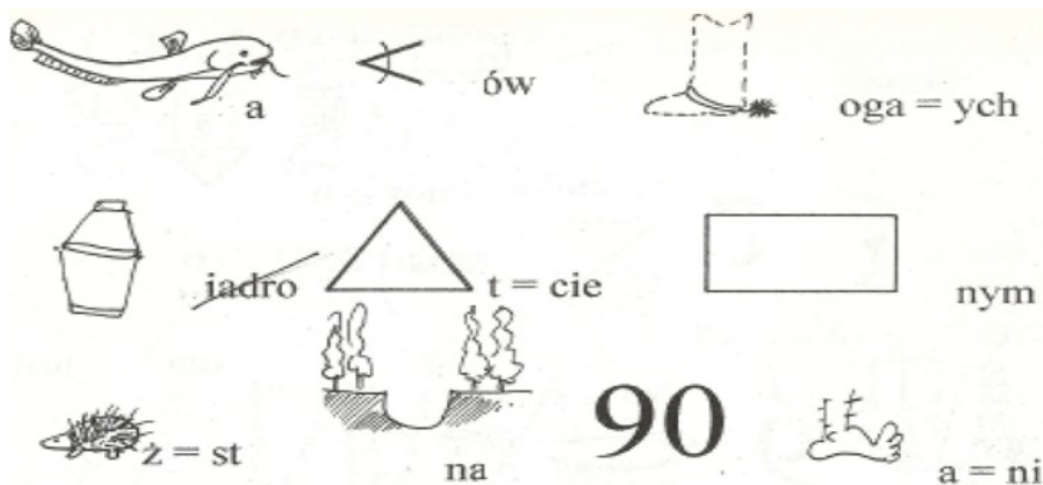
Na czas ferii zrezygnuj z urządzeń elektronicznych. **Spędzaj** czas z przyjaciółmi i rodziną na świeżym powietrzu, rozwijaj swoje zainteresowania, albo spróbuj swoich sił w redagowaniu naszej szkolnej gazetki „Ale News!” **Życzymy miłego wypoczynku i bezpiecznej zabawy!**

Zimowa wykreślanka

Znajdź 7 ukrytych wyrazów.

e	z	i	m	a	r	y	l	p	w	s	h	l
b	ż	ś	n	i	e	g	a	o	ż	m	g	c
k	y	o	ó	a	ę	z	r	t	w	n	a	f
s	b	m	r	ę	k	a	w	i	c	z	k	i
c	ą	ś	t	l	e	u	k	w	a	b	f	ć
z	f	t	y	c	w	ą	l	d	s	h	j	o
a	d	n	ł	j	s	g	o	ó	p	a	u	l
p	f	g	y	o	s	d	n	j	e	w	z	ż
k	j	p	ż	s	d	f	w	e	c	m	r	h
a	c	t	w	ż	s	a	n	k	i	a	y	ć
ś	e	r	y	d	p	a	c	l	ó	d	w	h
r	ą	n	a	r	t	y	p	s	g	ś	j	l

Rozwiąż rebus matematyczny

Redakcja gazetki: Aleksandra Nowak — redaktor naczelny; Kornelia Dukaczewska; Oliwia Chojnacka; Jakub Leśniak; Beata Garbarczyk; Amelia Jankowska; Nikola Warych; Bartosz Pudełek; Bartosz Olczak; Dominik Świstowski